

NEWSLETTER DECEMBER 2019

Contacteer ons :

Edixvelde 39, 9320 Nieuwerkerken erik@tenderexpert.be +32 53 22 00 99 +32 495 62 93 32

Inhoudsopgave

Nieuwe drempelbedragen voor 'Europese' overheidsopdrachten	3
Verplicht gebruik van elektronische communicatiemiddelen voor de opdrachten onder de Europese drempels vanaf 1 januari 2020	3
Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1780 van 23 september 2019 van de Commissie tot vaststelling van standaardformulieren voor de bekendmaking van aankondigingen op het gebied van overheidsopdrachten en tot intrekking van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1986 (e-formulieren) (PBEU L. 272, 25 oktober 2019)	4
Omzendbrief van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG): Verzoek om premies en voordelen door ziekenhuizen in het kader van hun overheidsopdrachten	4
Recente rechtspraak Raad van State (XII ^e Kamer)	5
Recente boeken en bijdragen in tijdschriften met relevantie voor het overheidsopdrachtenrecht	6

Nieuwe drempelbedragen voor 'Europese' overheidsopdrachten

Vanaf 1 januari 2020 hanteert Europa nieuwe drempels voor aanbestedingen, en dit voor de periode 2020-2021. Omdat de bedragen opvallend lager zijn dan deze geldend voor de periode 2018-2019, zullen er de komende 2 jaar dus meer overheidsopdrachten

onderworpen zijn aan de Europese aanbestedingsregels.

Hierna volgt een tabellarisch overzicht van de huidige (2018-2019) en de nieuwe (2020-2021) Europese drempelbedragen:

Sector	Soort opdracht	Drempel 2018-2019	Drempel 2020-2021
Klassieke sectoren	werken	5.548.000 euro	5.350.000 euro
	leveringen en diensten centrale (federale) overheden	144.000 euro	139.000 euro
	leveringen en diensten decentrale overheden	221.000 euro	214.000 euro
Speciale sectoren en defensie en veiligheid	werken	5.548.000 euro	5.350.000 euro
	leveringen en diensten	443.000 euro	428.000 euro
Concessieopdrachten	werken	5.548.000 euro	5.350.000 euro
	diensten	5.548.000 euro	5.350.000 euro

Verplicht gebruik van elektronische communicatiemiddelen voor de opdrachten onder de Europese drempels vanaf 1 januari 2020

Vanaf 1 januari 2020 moet ook voor overheidsopdrachten onder de Europese drempels de communicatie en de informatie-uitwisseling tussen de aanbesteder en de ondernemers, met inbegrip van de elektronische indiening en ontvangst van de offertes, in alle fasen van de plaatsingsprocedure plaatsvinden met behulp van elektronische communicatiemiddelen.

Deze algemene verplichting geldt al sinds 18 oktober 2018 voor opdrachten waarvan de geraamde waarde van de opdracht gelijk is aan of hoger is dan de drempels voor Europese bekendmaking.

Uitzonderingen zijn voorzien in artikel 14 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten voor de

overheidsopdrachten die worden geplaatst door middel van onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking of oproep tot mededinging waarvan de geraamde waarde lager is dan de drempel voor de Europese bekendmaking.

Voor de indiening en ontvangst van offertes zal verplicht gebruik moeten worden gemaakt van een elektronisch platform. De aanbesteders die nog niet zouden beschikken over een toegang tot een dergelijk platform, kunnen gebruik maken van het e-Tendering platform van de FOD BOSA (DG Federale Accountant en Procurement). Het platform vindt u op <https://my.publicprocurement.be> Meer info en tips vindt u op www.publicprocurement.be

Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1780 van 23 september 2019 van de Commissie tot vaststelling van standaardformulieren voor de bekendmaking van aankondigingen op het gebied van overheidsopdrachten en tot intrekking van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1986 (e-formulieren) (PBEU L. 272, 25 oktober 2019)

Ten gevolge van de Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1780 van 23 september 2019 van de Europese Commissie verdwijnen de 25 Europese standaardformulieren voor de bekendmaking van overheidsopdrachten verdwijnen en komt in hun plaats zes nieuwe algemene standaardformulieren. De nieuwe e-formulieren zijn zodanig opgesteld dat ze automatisch kunnen worden ingevuld met informatie over eerdere aankondigingen, technische specificaties, inschrijvingen, overeenkomsten, nationale administratieve registers en andere gegevensbronnen. Bedoeling is dat ze op termijn niet meer handmatig worden ingevuld, maar dat dit door softwaresystemen gebeurt.

De zes standaardformulieren zijn:

- 'Geplande opdracht';
- 'Mededinging';
- 'Vooraankondiging onderhandse gunning';
- 'Resultaat';
- 'Wijziging van een opdracht'; en
- 'Wijziging van een aankondiging'.

Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1780 van 23 september 2019 kan worden geconsulteerd via navolgende link:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32019R1780>

Omzendbrief van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG): Verzoek om premies en voordelen door ziekenhuizen in het kader van hun overheidsopdrachten

In een omzendbrief van 21 juni 2019 met n° 646 herinnert het FAGG aan het verbod op het vragen, het aanvaarden, het aanbieden of verschaffen van voordelen of premies, in het kader van het leveren van geneesmiddelen of medische hulpmiddelen. (art. 10 van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen). Het verzoek tot bijkomende voordelen in het kader van overheidsopdrachten voor het leveren van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen valt binnen dit verbod. Bijgevolg mogen ziekenhuizen met betrekking tot dergelijke overheidsopdrachten geen gratis voordelen of premies verzoeken binnen het kader van evaluatie van offertes met het oog op weerhouden van de economische voordeligste offerte. Om deze vereiste te respecteren, zouden de opdrachtdocumenten

moeten voorzien in de prijsopgave met een onderscheiden kostenpost voor deze bijkomende voordelen ofwel, minstens, zouden moeten expliciteren dat de kost voor deze diensten inbegrepen is in de prijs van de leveringen. Bij het verzoeken tot gratis voordelen van leveranciers van medicijnen stellen ziekenhuizen zich bloot aan sancties zoals voorzien in de wet van 25 maart 1964 op medicijnen (ofwel een boete van EUR 200,- tot en met EUR 15.000,-, te vermeerderen met geldende opdecimen, en/of een gevangenisstraf van een maand tot een jaar).

De omzendbrief kan worden geconsulteerd via navolgende link:

<https://www.fagg.be/sites/default/files/content/DC-CT/20190625151700.pdf>

Recente rechtspraak Raad van State (XIIe Kamer)

- **Raad van State, arrest nr. 244.522 van 16 mei 2019, TV NV STADSBADER e.a.**

Verzoekende partijen bekritisieren de vereiste van de selectieleidraad die oplegt dat de gevraagde referenties betrekking moeten hebben op gelijkaardige werken die gedurende de afgelopen vijf jaar zijn verricht en minstens reeds één jaar in werking zijn. Die laatste vereiste is volgens hen onwettig, omdat deze een afwijking met zich zou meebrengen van de in het koninklijk besluit plaatsing 2017 bepaalde referentieperiode van vijf jaar. De Raad van State is dit standpunt niet gevolgd. Hoewel de aanbestedende overheid zich inzake kwalitatieve selectie inderdaad dient te houden aan de limitatief in artikel 68 KB plaatsing 2017 opgesomde bewijsmiddelen, houdt die beperking niet in dat de aanbestedende overheid daar geen enkele nadere voorwaarde aan zou mogen verbinden. Zo bepaalt artikel 65, tweede lid, van hetzelfde besluit immers dat de aanbestedende overheid verplicht is om elk kwalitatief selectie criterium van economische, financiële of technische aard te verbinden aan een gepast niveau. Het vereisen dat een referentie, opdat zij in aanmerking zou kunnen worden genomen, reeds een jaar in werking dient te zijn lijkt als oogmerk het bepalen van een gepast niveau van kwaliteit te hebben.

- **Raad van State, arrest nr. 244.584 van 23 mei 2019, NV VANASSCHE FIRE-FIGHTING ENGINEERING**

Verzoekende partij klaagt een gebrek aan formele motivering aan doordat er volgens het verslag van nazicht waarop de gunningsbeslissing is gesteund geen nazicht van de eenheidsprijzen gebeurde, minstens het resultaat van dat nazicht niet wordt vermeld. De Raad van State oordeelde echter dat indien de aanbestedende overheid bij het prijsonderzoek oordeelt dat er geen schijnbaar abnormale prijzen zijn, zij met betrekking tot dit prijsonderzoek geen extensieve motivering dient op te nemen in de gunningsbeslissing of in het verslag van nazicht. In de voorliggende zaak was duidelijk in dat verslag bepaald dat ook een nazicht op abnormale eenheidsprijzen heeft plaatsgevonden en dat het resultaat van het regelmatigheidsonderzoek voor zowel de verzoekende partij als de gekozen inschrijver was: "In orde".

- **Raad van State, arrest nr. 244.759 van 11 juni 2019, BVBA YES**

Een aanbestedende overheid, die met naleving van het zorgvuldigheidsbeginsel wil handelen, is er toe gehouden om de regelmatigheid van een offerte na te gaan en één van de elementen van regelmatigheid is dat de offerte geen abnormale prijzen bevat. Indien een aanbestedende overheid in het kader van een eerste prijsonderzoek tot de vaststelling komt dat er geen schijnbaar abnormale prijzen zijn, rust er op haar geen formele motiveringsplicht omtrent dit gevoerde prijsonderzoek in het gunningsverslag of de bestreden beslissing. De motieven op grond waarvan een aanbestedende overheid van oordeel is dat de aangeboden prijzen niet abnormaal zijn, dienen echter in principe impliciet dan wel expliciet uit de stukken van het dossier te blijken zodat deze aan de voormelde toetsing door de Raad van State kunnen worden onderworpen.

- **Raad van State, arrest nr. 245.100 van 4 juli 2019, BVBA NYS**

Overeenkomstig artikel 85 van de wet overheidsopdrachten 2016 houdt het volgen van een plaatsingsprocedure geen verplichting in tot het gunnen of het sluiten van een opdracht en kan een aanbestedende overheid zowel afzien van het gunnen of het sluiten van de opdracht als de procedure herbeginnen, desnoods op een andere wijze. Zij mag daarbij niet willekeurig tewerk gaan en moet die beslissing steunen op deugdelijke motieven die de beslissing kunnen dragen. Te dezen heeft de aanbestedende overheid toepassing gemaakt van het voornoemde artikel 85 van de overheidsopdrachtenwet. Zij heeft na het volgen van een plaatsingsprocedure, de opdracht alsnog

stopgezet vermits het inschrijvingsbedrag ernstig afwijkt van de raming en er "onvoldoende budget voorzien [is] in het budget van de gemeente". Aldus lijkt de ernstige afwijking van de raming met het bijhorend voorziene budget het determinerende motief van de stopzetting te zijn. Het feit dat het offertebedrag van de best gerangschikte inschrijver niet paste binnen de geplande projectkost en de aanbestedende overheid oordeelde dat er aldus sprake was van een onaanvaardbare prijs, is een deugdelijk motief voor een stopzettingsbeslissing.

○ **Raad van State, arrest nr. 245.292 van 8 augustus 2019, NV MYRIADE**

Het volgen van een gunningsprocedure houdt geen verplichting in tot het gunnen of het sluiten van de opdracht. Het afzien van het gunnen of het sluiten van de opdracht moet steunen op aanvaardbare motieven die deze beslissing kunnen dragen. De noodzaak van het aanbrengen van verbeteringen aan het bestek kan zo'n gegronde reden zijn.

○ **Raad van State, arrest nr. 245.242 van 26 juli 2019, NV ETEC**

Uit het zorgvuldigheidsbeginsel kan geen algemene verplichting worden afgeleid in hoofde van een aanbestedende overheid om bij de inschrijvers ontbrekende documenten op te vragen met betrekking tot het onderzoek van de selectievereisten. De aanbestedende overheid beschikt op grond van artikel 66, § 3, eerste lid, van de wet 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten weliswaar over de mogelijkheid om de inschrijver te vragen om de inlichtingen en documenten met betrekking tot het toegangsrecht en de selectie aan te vullen of toe te lichten mits dergelijke verzoeken worden gedaan met volledige inachtneming van de beginselen van gelijke behandeling en transparantie en, indien gebruik wordt gemaakt van de openbare of de niet-openbare procedure, zonder dat dit aanleiding mag geven tot een wijziging van de essentiële elementen van de offerte. Deze mogelijkheid is echter geen verplichting. Het is in de eerste plaats een opdracht voor de inschrijver om zijn offerte met de nodige zorgvuldigheid op te stellen.

Recente boeken en bijdragen in tijdschriften met relevantie voor het overheidsopdrachtenrecht

- BRUYNINCKX, T., De plaatsing en uitvoering van concessieovereenkomsten, in X., Het onroerend goed in de praktijk, 2019, afl. OGP-SI19321, II.Gter. - 1 - II.Gter.13 - 1 (129 p.)
- DE HORNOIS, K., Van lineair naar circulair: overheidsaankopen als hefboom voor de circulaire economie en de uitdagingen voor de overheidsinkoper. Een aantal inleidende beschouwingen, MER 2019, afl. 1, 53-65
- DE KONINCK, C., "De Raad van State kent een schadevergoeding tot herstel toe wegens het verlies van een kans tot het bekomen van een overheidsopdracht" (noot onder RvS 16 mei 2019, nr. 244.490, nv TNS DIMARSO), T.Aann. 2019/3, 276-288.
- DE KONINCK, C., "Het Uniform Europees Aanbestedingsdocument: "Achtung Minen!""", CDPK 2018/3-4, 369-380.
- DE KONINCK, C., "Miskenning van de Europese bekendmakingsvoorschriften leidt niet altijd tot de nietigheid van de gunningsbeslissing" (noot onder RvS 28 maart 2019, nr. 244.041, Nv Security Guardian's Institute), NjW 2019, 568.

- DE KONINCK, C., "Onroerende overheidstransacties zijn onderworpen aan het transparantiebeginsel" (noot onder Antwerpen 25 februari 2019, nv C. en nv I. t./ VVM De Lijn), NjW 2019, 621-623.
- DE VALKENEER, D., GILSON, S., GUTMER, V., LAMBINET, F., TROCH, K., VANDEBURIE, A., WAUTERS, K., La modification unilatérale du contrat, Anthemis, Limal, 2018, 148 p.
- DOR, V. et VERHOEVEN, F., Réforme du droit des entreprises et des sociétés – Points d'attention en matière de marchés publics, Entreprise et le droit 2019/3, 215-228
- DUBOIS, C., Faible montant ou simple facture acceptée ne signifie pas (marché public) sans règles..., Rev.dr.commun. 2019, afl. 2, 28-34
- INDEKEU, B., Vormvoorschriften bij verkoop van gemeentelijk onroerend goed in het nieuwe Decreet Lokaal Bestuur. Een gemiste kans om klare wijn te schenken, T.Gem. 2019, afl. 1, 22-31; err. T.Gem. 2019, afl. 2, 48
- LEMMENS, K., DEGROODT, E., Over het hoger beroep tegen een schorsingsbeslissing in eerste aanleg bij de gunning van overheidsopdrachten, Nieuw Juridisch Weekblad 2019, afl. 397, 165-166
- MEES, E., De ontwikkeling van het schadevergoedingscontentieux bij de Raad van State, Tijdschrift voor Aannemingsrecht 2019/3, 229-244
- MORTIER, T., "De impact van de Brexit op de toepassing van de wetgeving overheidsopdrachten", MCP-OOO 2019, nr. 1, 27-32
- MUSSCHEBROECK, Y., Omzendbrief van 16 januari 2019 inzake het gebruik van de e-Procurement-applicaties door de entiteiten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, T.Aann. 2019, afl. 2, 111-118
- NEVEN, W. (ED.), Handleiding voor projectontwikkeling, Wolters Kluwer Belgium, Mechelen, 2019, 394 p.
- QUIRYNEN, A., 'Tempus fugit', over (het verbod op) de toepassing van vertragingsboetes en de toekenning van provisionele vergoedingen voor termijnschade in het kader van overheidsopdrachten bij wijze van maatregel alvorens recht te doen, TBO 2019, afl. 3, 265-270
- VAN DEN WYNGAERT, K., Toegang tot de rechter bij overheidsopdrachten: over inschrijvers en het belang, TBO 2019, afl. 4, 295-302
- VAN GARSSE, S., VERSCHAVE, A., Concessieovereenkomsten: 'nihil sub sole novum'?, T.Gem. 2019, afl. 3, 127-137
- VAN SUMMEREN, L., JEAN, D., WIM, S., Praktisch handboek voor gemeenterecht, Die Keure, Brugge, 2019, 624 p.
- WAUTERS, K., VAN BELLE, J., De strijd tegen abnormale prijzen bij overheidsopdrachten: van 'zelfmoordprijzen' tot 'normale' prijzen, T.Gem. 2019, afl. 3, 138-160

- WESTHOVENS, L., Zakboekje overheidsopdrachten 2020. Klassieke sectoren, Wolters Kluwer Belgium, Mechelen, 2019, 882 p.
- YERNA, A., BATSELE, D., Les marchés publics pas à pas. Méthode théorique et pratique, Anthemis, Limal, 2018, 758 p.

Belangrijke juridische kennisgeving - Disclaimer

Hoewel bij de realisatie van deze nieuwsbrief een zo groot mogelijke nauwkeurigheid en correctheid werd nagestreefd, kan voor de aanwezigheid van eventuele (druk)fouten, onvolkomen- en onvolledigheden niet worden ingestaan en kan hieruit geen aansprakelijkheid voortvloeien. De gebruiker van deze nieuwsbrief erkent en aanvaardt, door de loutere aanwending van de inhoud ervan, voormelde afwijzing van aansprakelijkheid.